

01.09.2022

Група № 31

Урок № 1

Тема уроку: «Складні випадки відмінювання числівника»

Мета уроку: повторити особливості відмінювання числівників; учити застосовувати теоретичні знання на практиці при відмінюванні та написанні числівника; розвивати пізнавальний інтерес; розширювати світогляд здобувачів освіти.

Матеріали до уроку:

1. Опрацюйте § 12-13 у базовому підручнику: *Українська мова (рівень стандарту): підручник для 11 кл. закл. загальн. середн. освіти/ Олександр Авраменко. – К.: Грамота, 2019. – 208 с.*

2. **Перегляньте відео до уроку на YouTube:**

<https://www.youtube.com/watch?v=JlpW7YISHVQ>

3. Законспектуйте матеріал до уроку (основне):

Відмінювання числівників

4 і багато. Орудний відмінок: чотирма, багатьма (а не «четириома, багатьома»).

Обидва, обидві, обое в непрямих відмінках: обох, обом, обома.

Числівники ***від 5 до 10 та на -дцять, -десят*** мають паралельні форми. Наприклад:

Н. п'ять (п'ятеро)

Р. п'яти (п'ятьох)

Д. п'яти (п'ятьтом)

З. п'ять (п'ятьох)

О. п'ятьма (п'ятьтома)

М. (на) п'яти (п'ятьох)

Числівники ***40, 90, 100*** мають лише по дві форми. Називний відмінок (і знахідний для неістот): сорок, дев'яносто, сто. Р., Д., О., М. відмінки: сорока, дев'яноста, ста.

У назвах десятків змінюється лише друга частина (-десят):

Н. п'ятдесят

Р. п'ятдесяти (п'ятдесятьох)

Д. п'ятдесяти (п'ятдесятьтом)

З. п'ятдесяти (п'ятдесятьох)

О. п'ятдесятьма (п'ятдесятьтома)

М. (на) п'ятдесяти (п'ятдесятьох)

У назвах сотень змінюються обидві частини:

- Н. п'ятсот
- Р. п'ятисот
- Д. п'ятистам
- З. п'ятсот
- О. п'ятьмастами (п'ятьомастами)
- М. (на) п'ятистах

Зауважте, що в назвах сотень:

- 1) Родовий відмінок -сот (а не «-ста»).
- 2) Паралельні форми має лише форма орудного відмінку.
- 3) Не пишемо м'який знак.

Нуль, тисяча, мільйон, мільярд змінюються як відповідні іменники.

У кількісних складених числівниках відмінюється кожне слово за своїм типом:

- Н. тисяча шістсот двадцять сім
- Р. тисячі шестисот двадцяти (двадцятьох) семи (сімох)
- Д. тисячі шестистам двадцяти (двадцятьом) семи (сімом)
- З. тисячу шістсот двадцять (двадцятьох) сім (сімох)
- О. тисячею шістьмастами (шістьомастами) двадцятьма (двадцятьома) сьома (сімома)
- М. (на) тисячі шестистах двадцяти (двадцятьох) семи (сімох)

Увага! Не можна змішувати паралельні форми: двадцяти п'яти, двадцятьох п'ятьох (а не «двадцятьох п'яти»).

Порядкові числівники змінюються за родами, відмінками, числами (як прикметники): сто двадцять сьомий, сто двадцять сьомого.

У дробових числівниках чисельник дробу змінюється як кількісний числівник (2, 3, 4 – називний відмінок множини; 5 і далі – родовий відмінок множини). Знаменник змінюється як порядковий числівник:

- Н. шість восьмих, дві треті
- Р. шести восьмих, двох третіх
- Д. шести восьмим, двом третім
- З. шість восьмих, дві треті
- О. шістьма восьмими, двома третіми
- М. (на) шести восьмих, двох третіх

Півтора, півтори, півтораста не відмінюються.

Виконайте наступні завдання:

1. Провідміняйте подані числівники: **45, 51, 113, 279, 638, 1246.**
2. Виконайте **вправи 3, 5** до § 12-13 з підручника О. Авраменка для 11 кл.

Фото виконаних завдань надсилати мені на електронну пошту

ledishade@ukr.net.

У темі листа вкажіть ваше прізвище, номер групи та № уроку.

01.09.2022

Група № 31

Урок № 2

Тема уроку: «Позначення дат і часу»

Мета уроку: повторити вживання числівників на позначення часу і дат; розвивати логічне мислення здобувачів освіти, уміння працювати з підручником та іншими джерелами, виділяти головне, аналізувати й порівнювати мовні явища; виховувати почуття громадянського обов'язку.

Матеріали до уроку:

1. Опрацьуйте § 14 у підручнику: *Українська мова (рівень стандарту): підручник для 11 кл. загальн. середн. освіти/ Олександр Авраменко. – К.: Грамота, 2019. – 208 с.*

2. **Перегляньте відео до уроку на YouTube:**

<https://www.youtube.com/watch?v=zYL4RpEzemA>

3. Законспектуйте матеріал до уроку (основне):

Кількісні й порядкові числівники часу.

Запитати про час можна за допомогою словосполучень:

— **котра година?**

— **о котрій годині.**

В українській мові **години** завжди вказуємо **порядковим числівником**, який відповідає на питання **котра?**

Приклад:

10:00

— **десята година;**

— **рівно десята година;**

— **десята година рівно.**

В українській мові **хвилини** вказуємо **кількісним числівником**, який відповідає на питання **скільки?**

Приклад:

10:25

— **десята година двадцять п'ять хвилин;**

Зверни увагу!

Іменники година і хвилина часто випускаються:

— **десята (година) п'ятнадцять (хвилин).**

Для називання часу до тридцяти хвилин вживають прийменник НА або ПО:

Приклад:

10:15

— **п'ятнадцять хвилин на одинадцяту;**

— **п'ятнадцять хвилин по десятій.**

Зверни увагу!

15 хвилин — чверть години, тому можливими є варіанти:

— **чверть по десятій;**

— **чверть на одинадцяту.**

30 хвилин — пів години, тому можливим є варіант:

— **десята година тридцять хвилин;**

— **пів на одинадцяту.**

Після тридцяти хвилин вживають прийменники ЗА або ДО:

Приклад:

10:45

— **за п'ятнадцять хвилин одинадцята;**

— **за чверть одинадцята;**

— **чверть до одинадцятої.**

Щоб сказати, о котрій годині відбудеться якась подія (**точний час**), використовуємо зворот:

о/об + порядковий числівник жіночого роду в місцевому відмінку:

Приклад:

о 12.00 — о дванадцятій годині;

о 17.00 — о п'ятій годині; о сімнадцятій годині;

об 11.00 — об одинадцятій годині.

Зверни увагу!

Прийменник О вживається з порядковим числівником із початковим

приголосним звуком:

о третій годині.

Прийменник ОБ — із порядковим числівником із початковим голосним:

об одинадцятій годині.

В українській мові на позначення часу **вживаємо числівники від 1 до 24.**

Зверни увагу!

Іноді можна уточнювати час частиною доби:

ранок з 04.00 до 8.00

день з 09.00 до 17.00

полудень 12.00

вечір з 18.00 до 23.00

північ 24.00

ніч з 01.00 до 03.00

Якщо треба лише **приблизно назвати період між двома годинами**, тоді слід ставити перед порядковим числівником **прийменник на:**

Приклад:

Я прийду на п'яту годину.

Зверни увагу!

НЕ МОЖНА ВЖИВАТИ:

в десять годин;

п'ять хвилин першої;

пів шостого;

п'ять тридцять;

без десяти десять.

Під час скорочення слова пишуться з крапками на місці скорочення. Виняток становлять скорочення міри довжини, маси, ваги й місткості.

Проте останнім часом сталися зміни.

Секунда (а значить, і хвилина, і година) входить до так званої системи СІ, всі одиниці якої в скороченій формі пишуться без крапки.

Отже, на кінці скорочень

година — год

хвилина — хв

крапку не ставимо.

Виконайте наступні завдання:

- 1. Виконайте вправи 3, 5 до § 14 з підручника О. Авраменка для 11 кл.**
- 2. Дайте всі можливі варіанти відповіді на запитання «Котра година?» щодо зазначеного часу (9:10, 13:36, 10:00, 15:15, 14:30, 22:47)**

Фото виконаних завдань надсилати мені на електронну пошту

ledishade@ukr.net .

У темі листа вкажіть ваше прізвище, номер групи та № уроку.